

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: JOSEP M.ª VALLS

DIRECTOR DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PROPIETARI AGRICULTOR

COL·LABORADORS

Srs. Professors dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona

Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar

Estacions Enològiques de Catalunya

Enginyers agrònoms i agrícoles i nombrosos propietaris agricultors

SECRETARI: JOSEP M.^a DE CUADRAS

SUMARI

Sucs àcids, neutres i bàsics per *Josep M. Valls*. — La campanya dels polisulfurs, per *Josep M. Valls*. — L'Urgell, centre de cria i recria ramadera, per *M. Rossell i Vilà*. — L'ametller a Mallorca (continuació), per *Joan Salom*. — Informació vitivinícola, per *P.-J. Llori*. — Informació. — Bibliografia. — Consultori. — Els mercats de Catalunya.

FORA TEXT

Les Eures (Vall d'Horta)

SUMARI PEL NÚMERO VINENT

Entre altres articles, contindrà: Molt bé, senyor Ventosa, per *Josep M.ª Valls*. — Folklore de la PAGESIA, per *Valeri Serra i Boldú*. — Les aigües artesianes, per *M. Faura i Sans*. — Curiositats sobre malalties dels porcs, per *Josep Séculi Roca*. — L'ametller a Mallorca (continuació), per *Joan Salom*.

Direcció i Administració: Escudellers, núm. 10 bis - BARCELONA

JOAN PONS VIDAL

Productes "PEÑARROYA"

Sulfat de coure
garantit amb una puresa
de 98/99 %.

Sulfat d'amoníac

Sulfat de ferro

Sulfat de potassa

Superfosfats

Nitrat de sosa

Sofres

Adobs compostos

De venda en els dipòsits, sucursals i principals magatzems d'Adobs.

Dipòsit central per a Catalunya:

Escudellers, 89, i Gignàs, 2. Telèfon A. 5040 : BARCELONA

■ VITICULTORS! ■

Salveu les vostres vinyes de la
MALURA usant SOFRE NEGRE,
amb ⁵⁵/₆₅ de riquesa garantitzada i

SENSE CIANURS

Impossible trobar-ne amb tanta graduació!
Impossible en absolut que cremi els raïms i pàmpols!

Dirigiu-vos a M. GONZÁLEZ
VALLS (Tarragona)

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 7** - Fora: **Pessetes 9** Número solt: **Pessetes 0'30**

Sucs àcids, neutres i bàsics

MOLT sovint pregunta el vinyater quin tractament és més eficaç: si cal utilitzar sucs formats amb sulfat de coure sense calç, sucs amb el sulfat de coure i la calç justa per a neutralitzar, o sucs amb el sulfat de coure i un excés de calç.

Si es considera solament la part teòrica, trobem estudis per a tots els casos, i tots, almenys aparentment, són convincents.

En Semichon es mostra partidari de fer els tractaments amb sulfat de coure sol, usat en petites quantitats. El principal argument el fonamenta en què el sulfat de coure sense calç és el més soluble, es fon, per tant, més fàcilment així que apareix una boira, una rosada o una pluja, condicions apropiades per el desenrotllo del mildiu. Però la seva mateixa solubilitat porta com a conseqüència que les aigües de pluja o les rosades, en disoldre'l l'arrastren i deixen la planta indefensa.

En Sicart, en uns interessants estudis presentats al Congrés de Lió, es fa partidari dels sucs neutres, i, partint d'unes lletades de calç graduades, recomana l'ús de sulfat de coure i la calç justa per a neutralitzar. Per 1 quilo de sulfat de coure, 2 litres de calç que marqui 9 graus Beaumé. Es forma aleshores el sulfat tetracúpric, que es dissol immediatament, i resta una reserva de coure que es va solubilitzant atacat per les aigües, i en resulta així una *acció immediata* i una *acció continuada*.

Finalment En Vermorel i En Dantony es declaren partidaris del sulfat de coure amb un excés de calç, fonamentant les seves conseqüències en la poca durada dels sucs àcids (sense calç o posant-n'hi poca) i dels sucs neutres (calç justa) i afirmant que, malgrat l'excés de calç, resta sempre una part de coure soluble capaç d'actuar contra el mildiu.

Aquestes tres opinions, eminentment contradictòries, caldria estudiar-les pràcticament aplicant-les alhora en les mateixes condicions de lloc, terra i ceps, per a poder afirmar categòricament quina és la millor. Tot esperant que la implantació dels Camps Experimentals ens doni la solució definitiva, ens permetrem fer unes consideracions suggerides per la pràctica i que tenen el caient d'una cosa viscuda.

Els suc's àcids (sense calç) foren recomanats amb molta intensitat sobre tot l'any 1916, quan l'alt preu del sulfat feia témer que no es fessin els tractaments ordinaris. No foren pas molts els convençuts, i menys encara els que després hagin seguit el procediment. Es deia que el sulfat de coure sol era absorbit per la fulla, produint, així, una modificació de la saba que feia gairebé impossible l'atac del mildiu; les petites cremades que l'ús del sulfat sol portar com a conseqüència, aturen el creixent i semblen influir en la *receptivitat del cep i en la facilitat de rebutjar l'atac*.

Aquests fets podran un dia demostrar-se, però avui per avui la pràctica vitícola no els ha pas admès.

Hi ha un cas en què es pot recomanar l'ús del sulfat sol a raó de sis a vuit unces per mitja càrrega d'aigua, i és en trobar-nos en anys de forts atacs, principalment damunt el raïm, que demanen un remei com més ràpid millor. Indiscutiblement, si es demana un tractament ràpid res millor que el sulfat de coure sense calç.

Però el cas normal és tot al contrari. El cas ordinari és tenir la planta (fulles, sarments i fruit) completament coberta, privant així la invasió de la malaltia. Tanta més calç com porti, tant més agafadís és el sulfat; per tant, en tractament normal es dona encara la preferència als més bàsics i neutres.

Hi ha una altra raó, encara que sols sigui aparent, per a l'ús dels suc's bàsics, i és que la planta resta com pintada, es veu el sulfat. I no són solament els pagesos, sinó homes de ciència com l'enginyer Cadoret, que parlen de les vinyes blaves, característica dels tractaments bàsics, com l'ideal de les sulfatades.

Què hi ha en el fons de totes aquestes opinions? Per a nosaltres una font d'estudis; per als pràctics unes conclusions.

Normalment caldrà utilitzar els suc's neutres o bàsics, sense oblidar mai, però, que el tractament ha d'ésser:

Integral, arribant arreu de la planta, mullant sarments, fulles, i sobretot els raïms.

Preventiu, per tal d'aturar la invasió abans que s'endinsi la planta, a on no podria arribar l'acció de l'home.

Freqüent, ja que, mentre el cep va creixent, anc suposant molt ben fet un tractament, en passar uns dies hauran sortit fulles noves; les velles hauran crescut, i els raïms, ja florint, ja fent-se grossos, ofereixen nou camp a la malaltia sense una quantitat de coure que la pugui aturar.

Si es trobessin taques de mildiu, principalment damunt el raïm, si les pluges, rosades o boires fossin continuades, fóra convenient un tractament amb sulfat sol.

Entenem, però, que caldria començar tot seguit un tractament, neutre o bàsic.

Resum :

Per a tenir sulfat d'acció ràpida, s'ha d'usar sol, sense calç (sistema Semichon).

Per a tenir sulfat que duri dies, o cal utilitzar la calç justa (sistema Sicart), o un excés de calç (sistema Vermorel, Dantony).

Pot també usar-se els polvos cúprics (barreja de sofre, calç, etc., amb sulfat de coure). La llur acció, indiscutiblement bona, és que pot arribar al raïm. Fem arribar al fruit el suc; mirem que sigui adherent per tal que no es perdi, i els resultats seran així mateix bons.

Jo agrairia a tots aquells a qui aquestes coses preocupen que, talment com en altres països, ens escrivissin llurs impressions i els resultats, bons o dolents, que s'obtinguin. Tots i cadascú hi sortiríem guanyant.

JOSEP M.^A VALLS

La campanya dels polisulfurs

SÓN força encoratjadores les noves que rebem d'arreu de Catalunya on s'han aplicat els polisulfurs. S'ha vist, com no podia menys d'ésser, que *els qui els apliquen bé han obtingut un magnífic resultat*.

D'una de les lletres darrerament rebudes d'un entusiasta vinyater d'Ullastrell, en reproduïm un paràgraf que fa referència a aquesta qüestió. Diu així :

« Portem preparats i gastats 4,000 i pico de litres de polisulfurs, i els cedim als pagesos (precisament d'aquest poble) al preu de cost, o sigui (amb amortització dels atuell) 0'30 pessetes litre. Quan els atuell seran amortitzats el preu resultarà de cinc a set cèntims més baix. Per cada tractament fem el líquid si fa o no fa just; generalment s'han fet dos tractaments. Allí on han estat ben fets, els resultats són fins ara immillorables. En algunes vinyes hi havia algun cep tan carregat d'oïdium que cada any se li perdia la collita: doncs amb els polisulfurs són quasi tan bonics com els altres. Conten de dues vinyes veïnes, l'una tractada amb sofre groc i l'altra amb polisulfur, que és molt més ben defensada aqueixa última. El qui ha fet els tractaments corrents no ha obtingut gaire bons resultats. Calculo que al poble d'Ullastrell l'estalvi de sofre serà de mils pessetes. »

Tornem a insistir adreçant-nos als que vulguin seguir els nostres consells i no fent cas de certes campanyetes que fan els explotadors de la pagesia, en la necessitat de *mullar els raïms fent que el sofre líquid arribi al fruit*. Basta recordar com s'ensofre ordinàriament, per a veure clar que el sofre líquid ha de fer-se arribar al gra.

No vulgueu estalviar un tractament, i feu-lo bé. Si, en arribar

prop d'enverar el raïm, el suc relliscava, podria convenir *aleshores ensofrar resseguint aquells fruits no mullats*.

És de la més alta conveniència per la pagesia que ens escriuin tots els qui han fet proves de polisulfurs, donant nos compte dels resultats i dels dubtes que se'ls hagin presentat.

JOSEP M.^A VALLS

L'Urgell, centre de cria i recria ramadera ¹

EL PAGÈS QUE COMPTA I EL PAGÈS RUTINARI

EL pagès que es posa a ramader si vol guanyar força diners es veurà obligat a comptar, però comptar-ho tot: els aliments més barats; els animals que li convé més tenir; el lloc de compra i el lloc de venda.

En canvi, el pagès que no compta, el pagès rutinari, no sabrà separar-se de fer ço que tothom practica: comprarà els aliments més cars, explotarà els animals que rendeixin menys, comprarà al mercat més car i vendrà a la plaça més barata. Rutina. Rutina significa, principalment, no comptar.

Quins són els aliments més cars?

Els d'ús més general.

Quins són els animals que rendeixen més?

Els que consumeixen aliments més barats i amb menys quantitat produeixen més carn o greix.

Quina és la plaça on regularment es compra a més baix preu?

La més concorreguda.

I la plaça on es ven més car?

Aquella on hi ha menys mercaderia.

Aquestes preguntes són les que es fa el pagès que compta.

Però el pagès que no compta, si, per exemple, als animals de treball els dóna ordi, així aquesta grana anés a pes d'or, continuaria donant ordi.

Un pagès espavilat substituirà l'ordi per la garrofa i un poc de tortó. Si al porc, el pagès que no compta, l'alimenta amb despulles de blat, així vagin molt cares, així les falsifiquin tant com vulguin, ell no canvia l'alimentació.

El pagès rutinari és víctima de sa pròpia rutina. Per a anar contra la rutina no hi ha com portar una llibreta de comptes. Un comerciant, que no tindrà més que un botigot, porta una llibreta de comptes. En un mas, una masia, on les plantes, el bestiar i la maquinària valdran

1) De *El llibre de la pagesia* (Mancomunitat de Catalunya); Direcció d'Agricultura.

moltes mils pessetes, excepcionalment hi trobareu una llibreta de comptes. Això no pot anar. Tot s'ha d'apuntar, però no apuntar per apuntar, sinó per poder establir les diferències. Veus-aquí, per exemple, una peça de terra: s'hi ha sembrat panís i l'any passat s'hi féu blat. Quin dels dos conreus fou més beneficiós? Amb una llibreta de comptes això és ben clar: tant d'adobs, tant de la llavor, tant de jornals, tant d'arrendament, i després la collita valgué tant, la diferència ens donarà el rendiment. Comparant un i altre, sabrem de cert si és més convenient produir blat o blat de moro.

El mateix pel bestiar. Tants vedells consumiren tants mils quilos d'alfals: els vedells i l'alfals valien tantes pessetes; l'import de la venda pujà a tantes: diferència; i encara millor, veure el capital empleat quin interès rendeix.

Això és fàcil de fer. Les terres i el bestiar no s'han pas de tenir únicament per gust. És una obligació guanyar-hi diners. Aquells catalans que podent guanyar molt, menen una vida pobre o que només fan la viu-viu, cometen un pecat contra Catalunya. La nostra pàtria ha d'ésser rica i ho ha d'ésser perquè dels pobles on campa la misèria la llibertat en fuig, i, en canvi, hi nien totes les males bèsties de l'esclavitut.

QUINA MENA DE BESTIAR POSAREM?

¿Teniu més simpatia per les ovelles que pels cavalls, o pels bous, o per les vaques de llet?

De moment, compreu el bestiar que us sembli, aquell amb què millor us pogueu entendre. Els estudis de comparació respecte l'espècie de bestiar que més benefici produeix, això vindrà més endavant. Ara, per ara, compreu el que més us agradi. Amb tots s'hi poden guanyar diners.

Repassem les espècies, una per una, i llurs principals formes d'explotació.

ESPÈCIE CAVALLINA.—Les *egües* poden criar cada any i realitzar un treball lleuger, és a dir, mig jornal.

Les poden cobrir el semental o el guarà. Tant si el producte és un pollí com un mulat, si els reproductors són bons ambdós, el producte als sis o set mesos valdrà, terme mitjà, la valor de l'egua.

Guany probable: la valor del pollí o mulat. L'egua, treballant mig jornal, es guanya sobradament la ració.

Recria de polltres i mulats.—Per a fer aquesta recria s'ha de saber comprar. Els que no coneguin si un animal està ben conformat, si no saben distingir els animals nets dels tarats, més val que no la practiquin aquesta explotació.

Un pollí o un mul desmammat, és a dir, als sis mesos, per cada

mil quilos d'alfals, que mengi, augmentarà de 86 quilos, pes viu, terme mitjà.

Dels dotze als divuit mesos, per cada mil quilos d'alfals, augmentarà 53 quilos.

Dels divuit mesos als trenta, 39 quilos, a pes viu, per cada mil quilos d'alfals.

El remader que entén amb aquests animals, ja calcula al cap d'un any quant podrà valer el poltre que es mira.

Tenint en compte que els poltres o mulats de sis a dotze mesos mengen, terme mitjà, 8 quilos i mig d'alfals diaris; de dotze a divuit mesos, 10 quilos, i dels divuit als trenta mesos, igual quantitat, més un parell o tres de quilos de gra, abans d'empendre el negoci es pot fer un càlcul molt aproximat.

ESPÈCIE ASINAL.—Les ruques o someres es poden donar al guarà o al semental.

Un ruc que sigui fill d'un bon pare i una bona somera que hagi pogut mamar força, creix de pressa i es pot vendre bé.

Si una somera es dona al semental per a produir un mul, el semental no ha d'ésser gaire gros, car hi podria haver dificultats a l'hora de pollinar.

Càlcul de beneficis semblant al de l'espècie cavallina.

ESPÈCIE BOVINA.—Les vaques poden criar cada any i treballar cada dia.

El vedell a sis o set mesos val la meitat de la valor de la vaca, sempre que sigui ben criat.

Si la vaca se la té a l'estable tot l'any, és a dir, que no treballi, i se l'ha de mantenir a base d'alfals i palla, és un mal negoci.

Recria de vedells per a carn.—Ja se n'ha parlat anteriorment, per a tenir-ne una lleugera idea.

Recria de vedells per a vaques de llet.—Dels sis als dotze mesos, per cada mil quilos d'alfals, produeixen un augment de 104 quilos.

Dels dotze als vintiquatre mesos, 50 quilos, per cada mil d'alfals.

VAQUES DE LLET.—Una vaca lletera, de 500 quilos de pes, produint un vedell cada any, i donant-li de 16 a 17 quilos d'alfals diari, produirà les següents quantitats de llet:

2 mesos a 16 litres diaris	895 litres
2 » 13 » »	753 »
2 » 10 » »	596 »
2 » 7 » »	411 »
2 » 3 » »	181 »
2 » 0'7 » »	43 »

La *recria* o *engreïment* és, malgrat els preus actuals dels aliments, força beneficiosa. S'ha de dir, que ho és més quan el porc es

ven a 16 pessetes l'arrova, i el moresc o blat de moro va a 20 pessetes.

Aquesta mena de bestiar no ha de menjar alfals sec, malgrat se li doni en farina com és practicat en qualques països. L'alimentació d'aquests animals essent diferent de la dels altres *animals*, ens hi entretindrem una mica.

Els porcs han de fer tres àpats diaris. Un al matí, altre al migdia, i el darrer al vespre. En els àpats de matí i vespre se'ls ha de donar bon aliment; el del migdia ha de consistir en un grapat d'alfals verd, de collets i fulles de bledarave o remolatxa, naps, carbassa, cols, etc., és a dir, un àpet que serveixi per a refrescar l'animal o millor per què vagi bé de ventre. Però el verd i els naps i les cols, ningú ho ha de pensar que serveixin per a fer posar ni una unça de carn.

La carn i el greix, els porcs l'han de posar amb aliments sòlids, però aquests aliments, a causa d'ésser tan bons, poden irritar els budells i fer anar restrets els animals. D'aquí la raó de l'àpat del migdia.

Demés, l'engreixement de porcs a base dels productes de l'horta, és un engreixement llarg, calmos i les engreixades quant més poc temps duren, més s'hi sol guanyar.

Un altre defecte tenen les engreixades amb hortalissa: la carn i la cansalada són molles, i el pes brut d'aquests animals és molt més gros que els engreixats amb aliments concentrats.

Fetes aquestes advertències, anem pels comptes.

Un porcell de vuit o nou setmanes, de bona conformació, costa 75 pessetes.

Aquest animal pesa 12 quilos, i volem que en pesi 120.

Cada 100 quilos de la barreja que se li donarà, produirà 22 quilos de pes viu, aproximadament. Havent de fabricar 108 quilos (120-12), haurem de menester 490 quilos d'aliments.

Aquí s'ha de posar una condició: que l'animal s'atipi bé, i si es cansa d'un aliment, canviar-li.

La barreja que se li pot donar, composta d'aliments que es troben actualment en el mercat, és la següent:

	Pessetes
50 quilos de garrofa, a 26 pessetes els 100 quilos	13
20 » » pedrol, a 34 pessetes els 100 quilos.	6'80
15 » » polpa blat de moro, a 28 pessetes els 100 quilos	4'20
15 » » pinyolada a 10 pessetes els 100 quilos.	1'50
100 quilos, que valen	25'50

Ja hem dit, que per a fabricar 108 quilos de porc, ens calien 490 quilos de menjar bo, que és el d'aquesta barreja. Els 490 quilos

a 25'50 pessetes els 100 quilos, valen 124'95 pessetes. I per consegüent, tindrem:

Compra del porcell	75 pessetes
Cost de l'alimentació.	124'95 »
El porc de 120 quilos ens costa.	199'95 pessetes

El preu corrent del porc és a 2'20 el quilo, pes viu. Així el porc de 120 quilos, valdrà 264 pessetes, que restades de les 199'95 que costa, queda una diferència de 64'05 pessetes.

L'interès que rendeix el capital empleat en l'engreixament del porc és, doncs, de 32 per 100.

Qualsevol tingui paper!

M. ROSSELL I VILA

L'ametller a Mallorca

(CONTINUACIÓ)

No deixa de tenir eficàcia contra les gelades el recurs de les varietats. Les tardanes en la floració estan menys exposades que les primerenques; exemple: la *poteta*, *canal*, etc. La disposició de la flor també influeix. Així, les que tenen les flors girades a terra es cremen menys que les que les tenen en sentit contrari; exemple: la *desmai*. A les que floreixen durant un llarg període, com la *pintadeta*, que ja té ametllons de la grandària d'ametlles i encara té flors, es comprèn que la gelada no els cremi tot l'esplet. Tinguin present que la gelada, si no és molt intensa, no crema sinó els ametllons molt petits; i, com que no en té més que una part en aquest estat, d'aquí que en llur majoria se salvin.

Hem llegit també que s'eviten les gelades descolgant algunes arrels dels ametllers a fi de retardar la floració. No hem intentat cap assaig en aquest sentit, perquè, al nostre entendre, delicat com és l'ametller, atentar contra la seva vegetació normal és atentar contra sa vida.

El recurs de reempeltar és molt acceptable, convertint ametllers de varietats primerenques en varietats tardanes.

ALTRES ACCIDENTS.—Pot dir-se que tots els accidents que perjudiquen les collites, i principalment l'arbrat, perjudiquen també l'ametller.

La pedra o calabruix produeix veritables destruccions en algunes regions, principalment en l'època en què els ametllons no han arribat

a llur complet desenrotllament, perquè si hi han arribat poden aprofitar-se. En cas d'ésser forta la pedra, trenca brots i causa perjudicis irreparables. No tenim notícia que s'empleïn canons granífugs ni altres aparells semblants per a evitar-les.

Els vents, sobre tot el mestral i tramuntana, donen grans perjudicis, esquinçant branques principals, i fins arrencant arbres totalment.

En els arbres joves i de molt desenrotllament, sobretot en les terres poc consistents, la ventada, en engronsar los, origina el desprenement de les arrels de la terra i, per consegüent, la mort de l'arbre. En aquest cas es procedeix a atapeir la terra al voltant de l'arbre perquè les arrels tornin a quedar en contacte amb la terra. També el vent, fent que una branca fregui amb l'altra, produeix la caiguda del fruit.

Prop del mar, el vent que procedeix de la part marina porta, si és fort, una quantitat d'humitat salada que es disposa damunt els tendres brots, perjudicant-los de tal manera que en certs casos produeix la mort de les parts tendres, que aleshores han de refer-se, en perjudici de la vegetació. Aquest fenomen, que s'anomena *salada*, es pot comprovar posant-se un brot a la boca quan el vent ve del mar: aviat es notarà la salabor que porta. L'hem observat, causant veritables perjudicis a les noves plantacions de Son Sunyer.

El sol, en cas d'ésser fort, dóna lloc a la caiguda de branques molt carregades de fulles i fruits en els mesos de maig, juny i juliol.

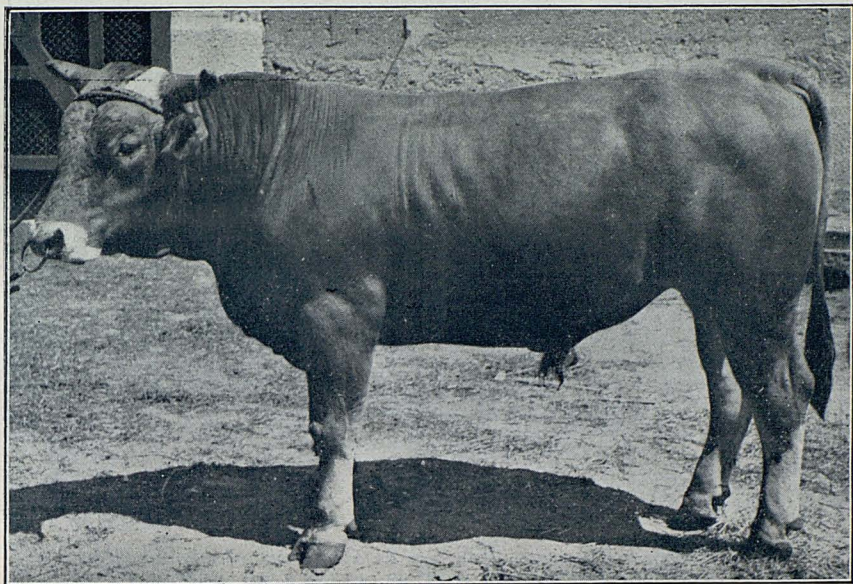
Per a evitar els accidents del vent i del sol, s'han de fermit mitjançant cordes o filferro, unes amb altres, les branques dels arbres que estiguin molt carregats. De vegades es procedeix a apuntalar les branques baixes mitjançant estalons.

Un altre dels accidents que esdevenen freqüentment als ametllers, no d'origen meteorològic, sinó animal, és la peladura de l'es-corça en els arbres joves, produïda pels rumiants, principalment per les cabres, a les quals ha de privar-se en absolut de pasturar pels ametllers. Fins l'home, involuntàriament, pot originar ferides als arbres conduint les màquines agrícoles.

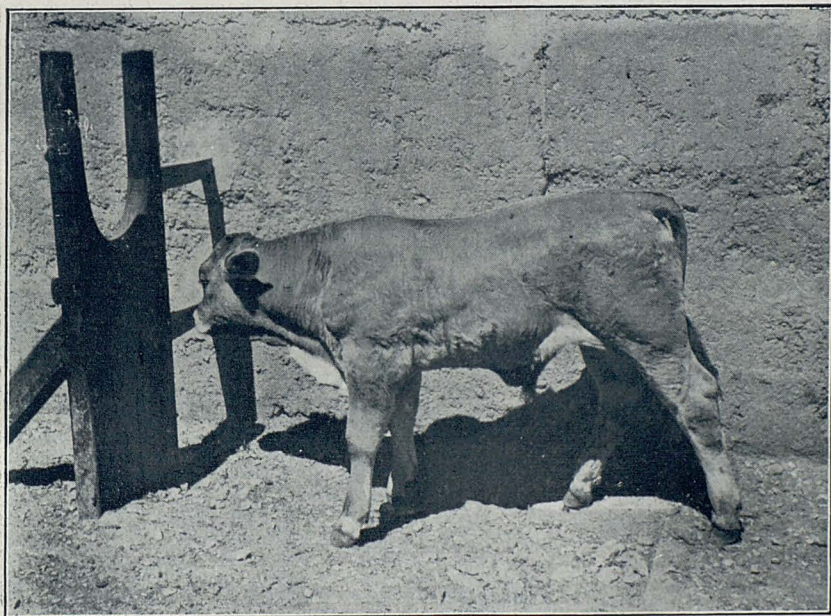
Els *gorrions teuladers*, o *pardals*, encara que no s'han de destruir pels beneficis que reporten a l'agricultor, portant a llurs nius gran nombre d'insectes perjudicials, no deixen de causar llurs danys a l'ametller. Aquesta *frigüilida*, com tots els altres ocells del seu gènere, destrueix gran part de la collita en son origen. Cal veure com, en els mesos de febrer i març, durant els quals escassegen els aliments, es posen entre les formoses branques florides dels ametllers i van menjant els ovaris de les flors, futures ametlles, que, com es comprèn, són devorades en gran nombre per satisfer la gana dels pardals, petit com és encara el fruit. Quan aquests animals es presenten en grans volades, es poden considerar com un terrible flagell.

L'URGELL, CENTRE DE CRIA I RECRIA RAMADERA

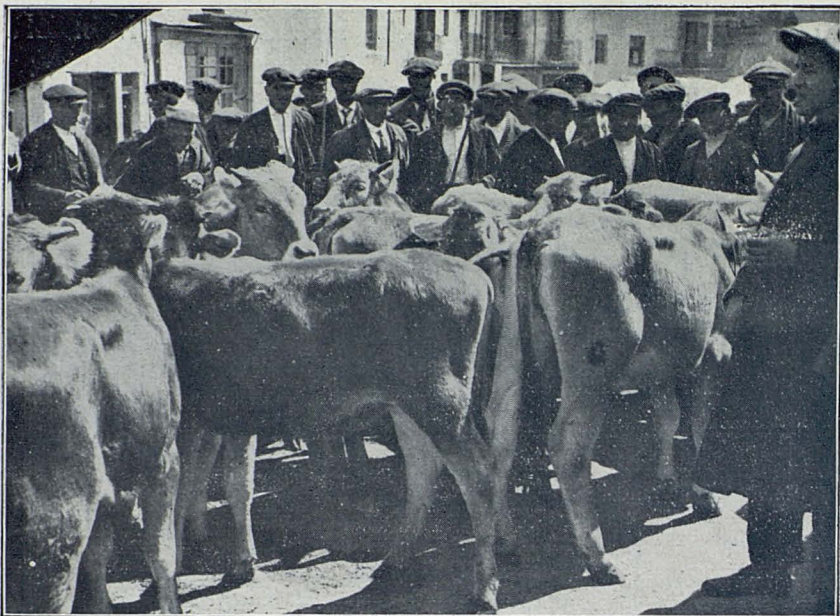
(Vegi's article plana 4)

Excel·lent toro suís (*schwitz*). Es pot veure una bona conformació; un cap fort, enèrgic; coll potent; espina horitzontal; bona cuixa i bon camatge.

Tant si voleu comprar vedells per engreixar com per recreiar-los per a bous de treball, en l'estampa d'aquest vedell (que també fóra un excel·lent toro) trobareu una mostra que us servirà de guia segura. Fixeu-vos-hi bé.

Ramat de vedelles suïsses, de la fira de Vich, provinents del Nord d'Espanya. A la plana de Vich, on dotze anys enrera es podien comptar les vaques de llet que hi havia, avui quasi es pot dir que n'hi ha a cada masia: exemple que es recomana als pagesos d'Urgell.

Aquí tenim una pila de darreres de bous. Al del primer terme, per exemple, que té les cuixes i anques completament buidades, serà molt difícil d'emplenar-les-hi de carn. Per barat que es compri aquest animal, a fi de comptes serà més car que els que s'engreixin trobant-se en bon estat de carns. No compreu mai animals que només tinguin la pell i l'os. Hi perdreu diners.

LES EURES (Vall d'Horta)

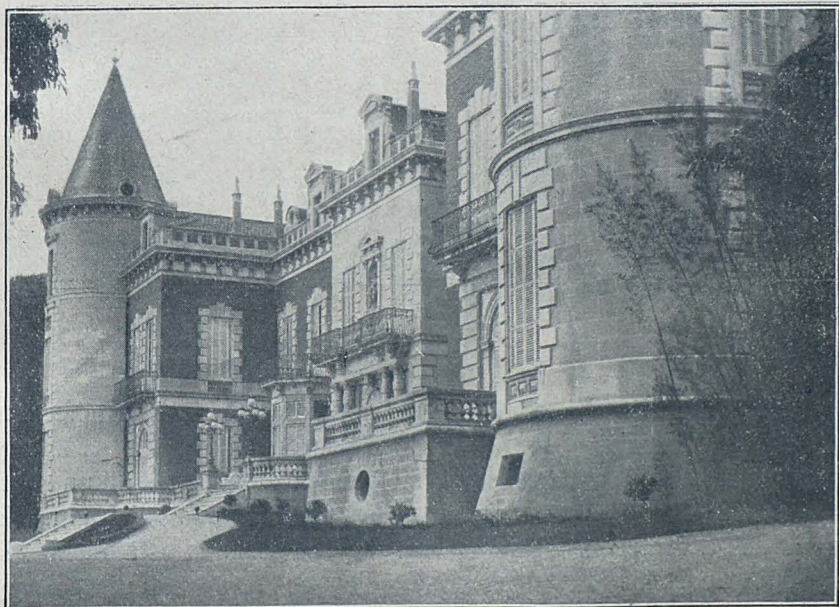
EL jardí ha viscut a Europa estretament unit a l'arquitectura. El problema artístic del jardí s'ha plantejat com a solució de l'acoblament entre la naturalesa i l'habitació humana.

L'innegable caràcter adjectiu dels jardins subordina llur concepció a la de l'obra arquitectònica total.

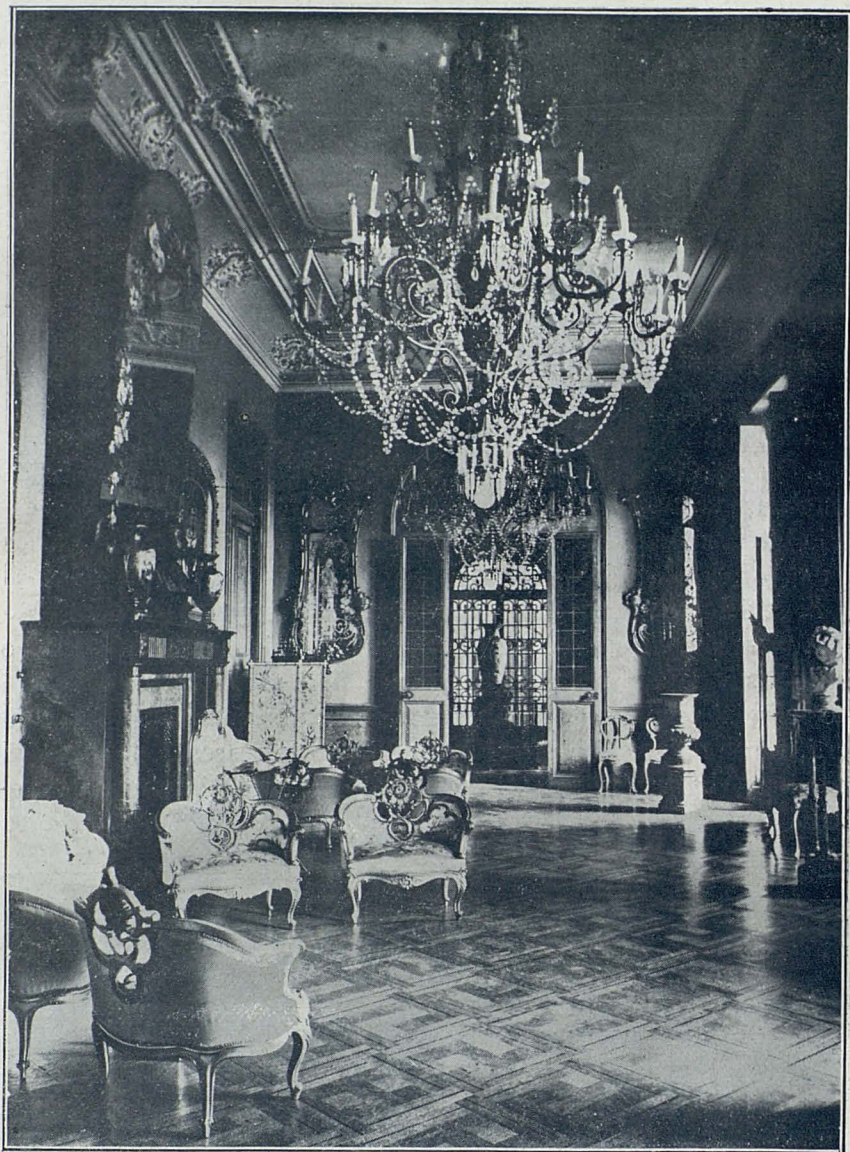
La masia, per exemple, articula sense violència amb les terres de conreu, i, per tant, els seus jardins són petits closos de frescor, esbarjo i descans, natural complement de la casa on habita el laboratori conrador.

Molt diferent és, en canvi, l'ofici del jardí senyorial.

Aquest demana, com a condició indispensable, un gran castell o palau, als voltants del qual es desenrotlli el pla artístic del jardí, i que serveixi per una banda per a donar-li major visualitat, i per altra porti, sense rudeses ni contrastos, des de les terrasses de l'edifici, on l'arquitecte ha prodigat exquisideses, fins a la ruda i salvatge vegetació i contextura del bosc.

Vista general de l'edifici

El saló principal

Aquest difícil problema d'estètica, que ha estat resolt en diferents formes, té a Les Eures ample i magnífic desenrotllament.

Situat en les estribacions del Tibidabo, forma el castell un gran cos central flanquejat per quatre torres i unit per una galeria amb la capella, que forma un edifici a part. La planta baixa està destinada exclusivament als grans salons, que, units per portes amb vidres, produeixen un bell efecte de sumptuositat.

Des de les terrasses i escalinates que uneixen el palau amb els

Passadiç i escala

jardins, s'obira l'ampla i oberta vall d'Horta, que va a morir al mar.

Els jardins salven les desigualtats del terreny, que és molt accidentat, formant dues grans esplanades poblades de fonts i estàtues i unides per rampes i balustrades.

Es tracta d'una obra d'arquitectura i jardineria moderna feta construir per l'Excm. senyor don Josep Gallart i Forgas en 1893, de la direcció de les obres de la qual estigué encarregat l'arquitecte don August Font.

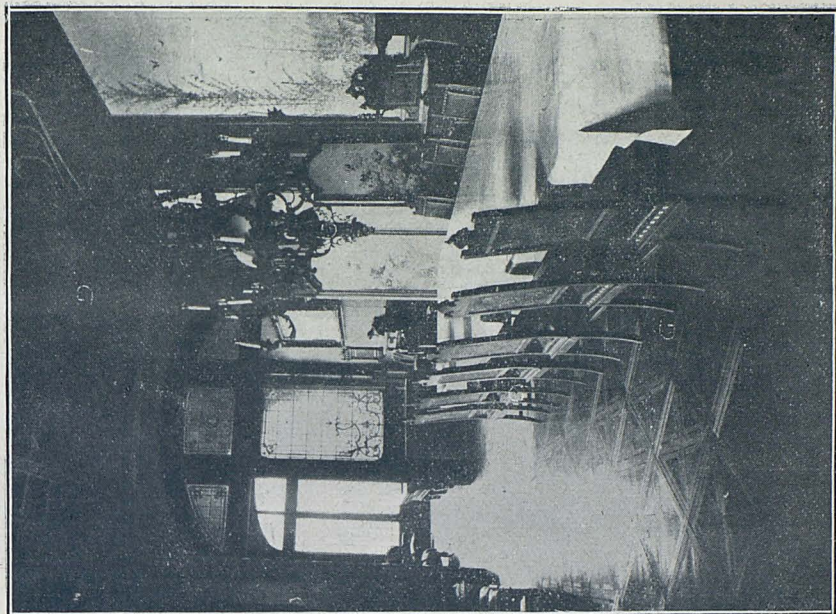

Vestíbul

Que el constructor va seguir les petges del castells francesos del segle XVII és innegable; però no s'ha tractat aquí, com desgraciadament ha passat altres cops a la nostra terra, d'implantar un estil

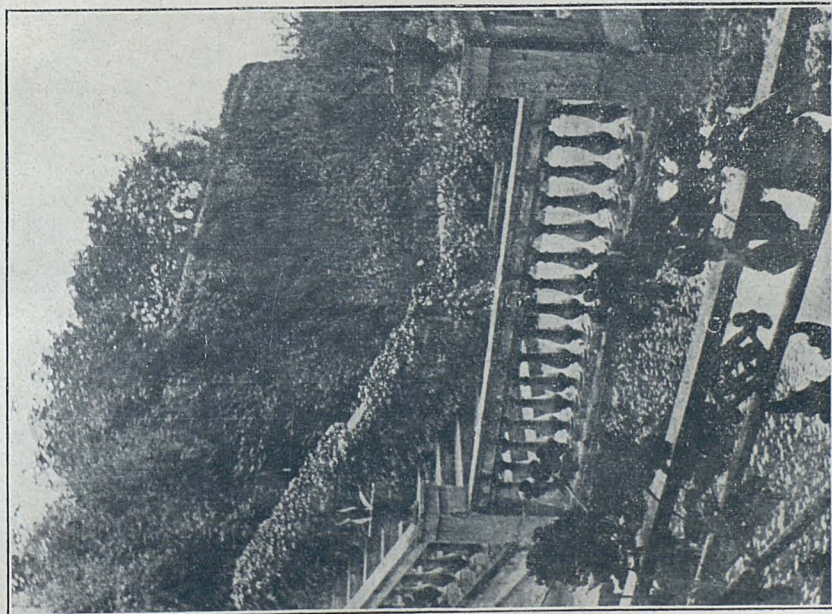
Un despatx

Menjador amb la sala de billar al fons

estranger que xoca violentament amb el nostre paisatge, sinó que va buscar l'orientació en els *châteaux* del Sud de França i Nord d'Itàlia, països d'un clima i d'una cultura semblants als de Catalunya.

La mateixa cosa pot dir-se dels jardins. Les premisses teòriques

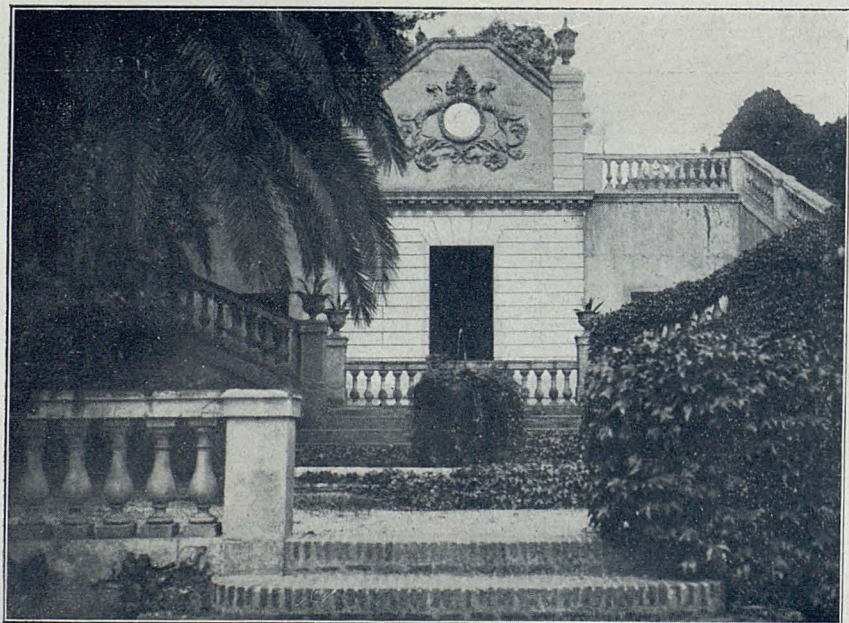

Un recó del jardí

Galeria de comunicació amb la capella

que afirmà Le Nôtre no poden ésser desconegudes per cap bon jardiner; però tractar de desenrotllar en el nostre país la tècnica dels jardins de Versailles és una error, ja que falten la major part dels

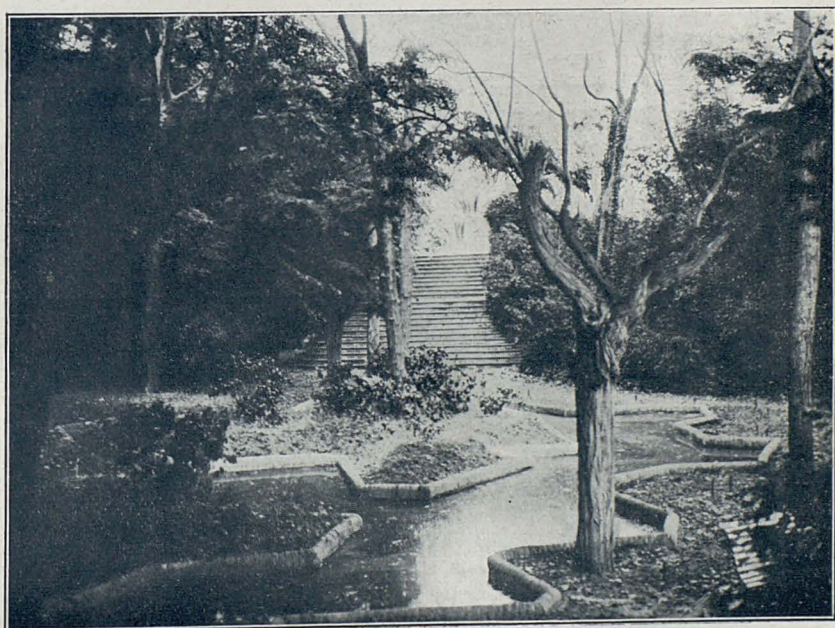
Escalinates

Detall del jardí

seus recursos decoratius, i en canvi es perden elements admirables de què no es disposa en altres climes.

En els jardins de Les Eures s'ha prescindit de la tècnica estran-

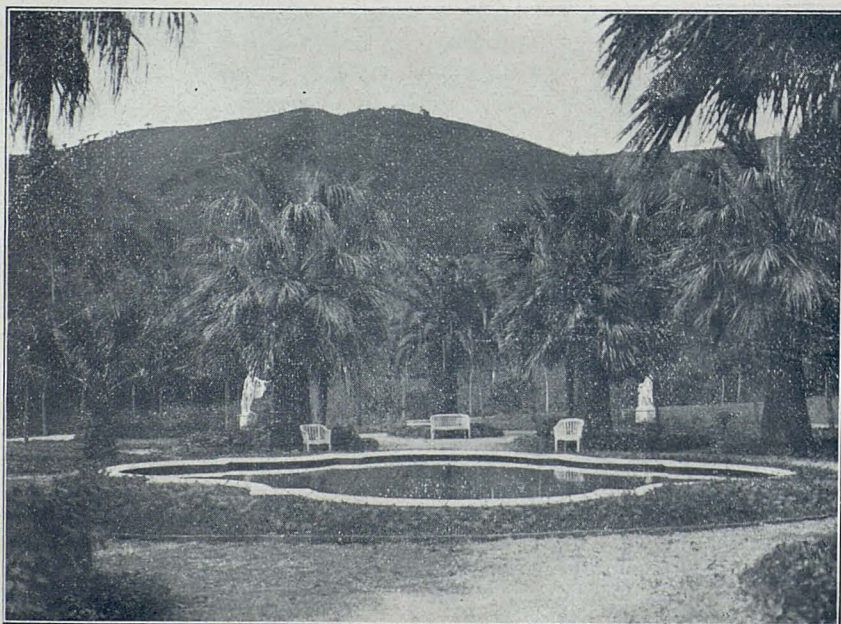

Detall del bosc

Altres detalls del bosc

gera en ço que es refereix a plantes i cultius: en canvi, en ço que a llur dibuix es refereix s'han acceptat els postulats indiscutibles que formularen els mestres del jardí.

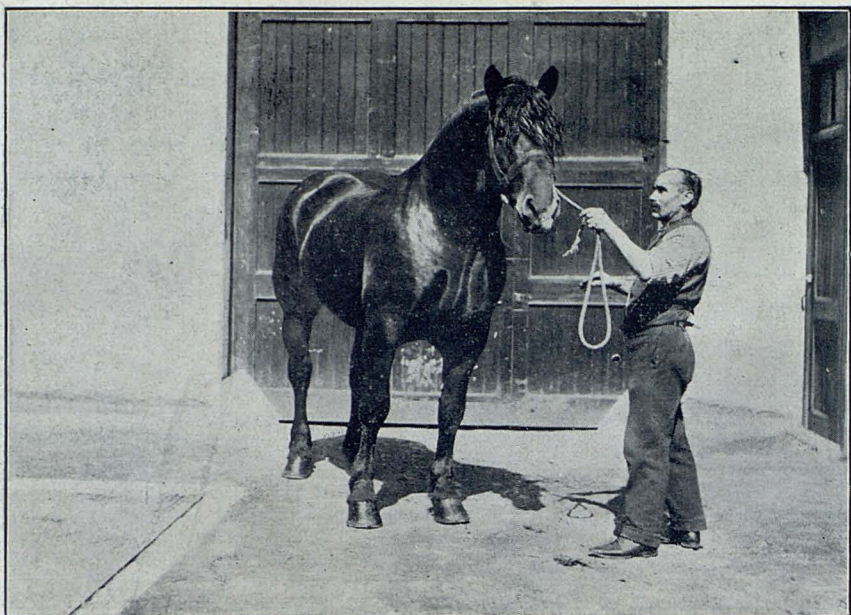
Un dels llacs

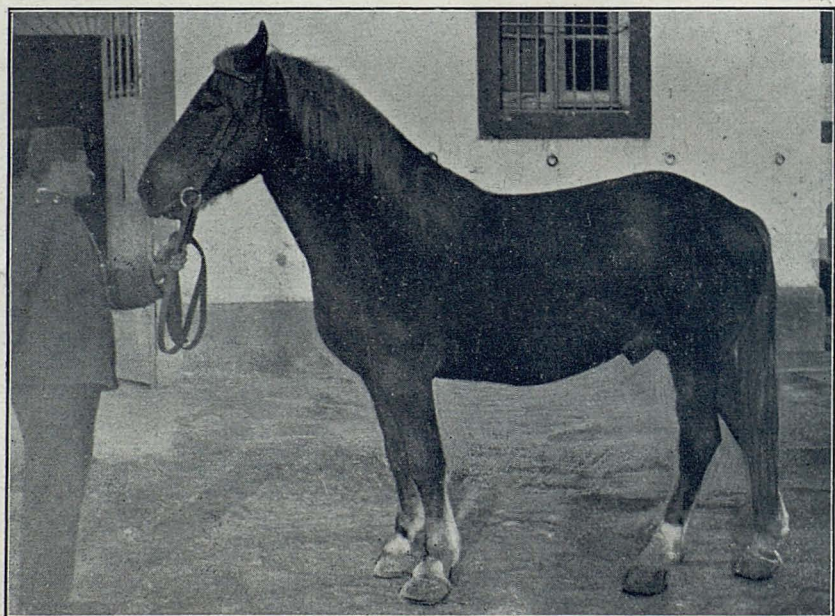
Aquesta parella de bous són vells. Animal vell, animal que costa d'engreixar.

Parella de bous cerdans, joves (quatre anys i mig), a punt d'engreixar, i, un cop llestos, capaços de pesar 2,000 quilos pes viu, amb un rendiment net de 55 per 100.

Royal. Magnífic semental de raça belga de can Pons i Arola, mort fa uns dos anys. La influència d'aquest semental hauria estat més notable si les egües i els pollins, fills seus, haguessin anat ben alimentats.

Poltre de dos anys i mig, de can Aldomar, de Torregrossa (Urgell), adquirit pel Dipòsit de Sementals de l'Estat, d'un dels quals era fill. Si aquest poltre hagués menjat gra, encara fóra millor.

Veritat és que la Naturalesa és molt prolífera en tots els seus principis, i els ametllers tenen, en aquest temps, una quantitat de fruit que de cap manera maduraria en sa totalitat.

Vistos ja els principals accidents, passem a les malalties.

MALALTIES

En aquest capítol (que podríem fer de grans dimensions anant descrivint totes les malalties que a l'ametller poden sobrevenir) no exposarem més que les que personalment havem pogut observar en els ametllers mallorquins i els remeis que hagin donat millor resultat en intentar combatre-les. Demés, passarem per alt algunes malalties observades, com la *papa novia* (*Forficula auricularia*); *vespes* (*Polistes Galica*), formigues, etc., per considerar-les de tan escassa importància, com a malaltia, que posem en dubte que mai hagin perjudicat cap ametller, almenys de gravetat.

¡Que tranquil podria estar l'ametllicultor si totes les malalties dels seus arbres fossin de la importància d'aquestes!

CARAGOL.—Els caragols constitueixen una veritable malaltia els anys que es presenten en forma de plaga, sobretot els anomenats *caragolins* (*Elixs...*) que són tan abundants que moltes vegades arriben a posar-se els uns sobre els altres en les terminacions, i sobretot en les terminacions dels tutors. Durant el dia, i sobretot en les hores de sol, no es mouen; però, així que arriba la nit i començar la rosada, deixen llur habitual inacció per convertir-se en devoradors de les fulles i brots tendres, originant greus mals als ametllers, sobretot als joves, que acaben per morir privats de llurs orgues respiratoris.

Contra aquest flagell no s'utilitzen mitjans curatius, sinó preventius, privant-los de pujar als arbres. Un dels mitjans consisteix en posar al voltant de la tija i a terra una capa prima de cendra i sal comú (restes de salació de pells); però aquesta barrera, infranquejable en un principi, la passen així que sobrevé la primera pluja. Un altre mitjà més eficaç que l'anterior, és lligar a la tija dels joves arbres un manat de llana bruta, procurant que els brins d'aquesta quedin ben estufats de la part per on puja el caragol, el qual, en topar els brins amb els seus tentacles visuals, invariablement torna enrera. Però millor que tots aquests mitjans és tenir a la finca un ramat de porcs, proporcionat a l'extensió d'aquella, que es cuidarà de destruir els caragols de tota mena.

GOMOSI. — Tota ferida d'un ametller produïda per qualsevol de les causes anotades en tractar dels accidents, origina un vessament de goma, que, en posar-se en contacte amb l'aire, es solidifica, quedant unes vegades en aquest estat, mentre que altres, per l'acció de les

aigües, i de vegades de la calor, s'escampa per tota la tija, originant una capa molt tènue de goma: això és el que s'anomena *gomosi*.

No falta qui assegura que en la formació de la goma intervé una bactèria anomenada *bacterium gummi*.

Per a evitar la formació de la goma no cal més que evitar les ferides.

TAQUES DE LES FULLES

Aquesta malaltia, produïda per dos bolets (el *elasterosporium amigdalorum* i el *cercospora circuncissa*), ataca exclusivament les fulles. Aquest mal és de tan poca importància, que no val la pena de ocuparnos-en llargament: només direm que forma unes petites taques rossenques a les fulles amb un foradet al mig. No origina més perjudicis que la caiguda de la fulla un poc abans de temps, i que aquesta és menys nutritiva per al bestiar.

BARRENILLO. — El *barrenillo*, al qual no es dona aquí cap nom, amb tot i ésser ben conegut dels ametllicultors, és produït pel gènere *scolitus amigdali*, insectes que devoren les parts dures dels ametllers.

No és malaltia que es presenti en forma de flagell, però es veuen casos isolats tot seguit. Té preferència pels arbres joves i de bon desenrotllament. Hem tingut ocasió d'observar-la en una plantada de Calvià que es trobava en les condicions abans dites, en la qual moriren de l'esmentat mal gran nombre de peus.

Generalment no es nota sa presència fins que l'arbre comença a pendre el color groc de les fulles, signe precursor de la mort. Aleshores, observant el tronc i les branques, es noten una sèrie de foradets per on es veuen aparèixer els petits insectes, els quals s'han desenrotllat en l'interior de l'arbre, produint la seva mort, i es disposen a atacar un nou peu. Això té lloc a la primavera. A l'estiu ve la fecundació, i immediatament ataquen un nou arbre, que taladren, i en el qual ponen. Larves, en néixer, es fiquen més endintre, per a sortir novament en arribar a llur edat perfecta. Pels foradets que deixen els insectes en sortir, s'origina, en la majoria dels casos, unes primes excrecions gomoses que obstrueixen els forats, però que no són suficients per a evitar la mort del jove ametller.

No hi ha cap remei curatiu aconsellable. Els preventius es redueixen a la immediata cremació de l'arbre així que es veu que no té adob possible, procurant que no quedi cap branca al camp.

MAL DESCONEGUT

No fa gaires anys que va aparèixer a Son Sart, finca del terme de Felanitx, un mal que no presentava cap dels símptomes dels coneguts.

i que revestia caràcters d'extrema gravetat. El fruit presentava una taqueta fosca i gomosa que penetrava fins a l'interior de l'ametlló, originant la seva mort. Al poc temps les parts verdes de l'arbre s'assecaven, i aquest acabava per morir. En cas de no morir quedava en deplorable estat, havent-se de vestir, l'any vinent, d'alguns fol·licles nous, els quals eren altra vegada atacats. El mal, en pocs anys, es va estendre de tal forma que va portar la natural alarma no solament a la població de Felanitx i els seus voltants, sinó a tot Mallorca, els agricultors de la qual ja veien en aquest mal una filloxera dels ametllers.

Sortosament el mal desconegut no s'ha estès, quedant reduït a Calonja, Porto-Colom i part de Santany. En el terme municipal de Palma no n'hi ha cap manifestació, malgrat que les sequedats intenses dels anys 13 i 14 deixaren tan mal parats els ametllers que ja es creia certa la presència del mal.

No podem dir res en concret de les causes que l'originen, tota vegada que per falta de mitjans no hem pogut fer un estudi científic a consciència, encara que no hem renunciat a fer-lo així que se'n presenti ocasió; i, assabentats dels treballs que han fet els tècnics, veiem que res no han pogut aclarir quant al misteri que envolta l'origen del mal. No obstant, mentre estem esperant que es conegui definitivament i es doni el mitjà de combatre'l, es fa precis evitar-lo tant com es pugui, procurant deixar de practicar empelts de les varietats més atacades, cremant les branques que presentin símptomes de la malaltia, etc.

MORBOL.—Quan un ametller mor sense causa aparent, es diu invariablement que ha mort de morbol. Res més equivocat.

El morbol pròpiament dit pot distingir-se de totes les altres malalties, tota vegada que és produït per un bolet ben conegut botànicament: el *dematofora necatrix*. Aquest fungós microscòpic és paràsit de l'ametller en ses arrels, i en trobar condicions apropiades de vida (calor i humitat) es desenrotlla amb tanta potència que acaba per ficar el seu *miceli* entre els teixits de les arrels, li xucla la saba, i l'ametller mor.

Per a reconèixer aquest mal no cal altra cosa que arrencar l'arbre: així es veurà de seguida la multitud de *micelis* que donen a l'arrel un aspecte blanquinós i una marcada olor de podrit.

De mitjans per a combatre'l no n'hi ha, i el de prevenir-lo consisteix a no plantar ametllers en aiguamolls sense procedir-se a un conscienciós drenatge.

Si es presentés un cas isolat d'aquest mal, s'ha de fer l'extracció completa de les arrels i cremar-les immediatament.

JOAN SALOM

INFORMACIÓ VITIVINÍCOLA

Persistent la bonança, ha seguit així mateix el bon estat de les vinyes, que han granat bé, encara que no amb extremades mostres de fruit; ço que fa pensar en una anyada regular sempre que les malalties no vinguin a manifestar-se, com altres anys ha ocorregut, fortament avançada l'estació.

Fins ara podem dir que han estat sortejades les invasions criptogàmiques que temiem; i bon goig que així hagi estat, car la preparació no era pas per a donar-nos gran confiança.

Aquesta és la tònica general a Catalunya, i les noves que ens arriben de les altres regions d'Espanya són també força agradoses. I bo és que sigui així, car d'altra banda les impressions de mercat no ens menarien a falaguers comentaris.

A Portugal, on la vinya arribà molt endarrerida, preveuen una collita menys abundosa que la passada i de qualitat força inferior, degut a l'estat anèmic de les plantes, mancades de bons i oportuns conreus, en gran part a causa dels preus altíssims de la mà d'obra i a la valor de sofres i sulfats, que han imposat aquell estalvi contraproductent que no sols compromet la collita, sinó, i principalment, la salut dels ceps. Aquestes circumstàncies sembla que influiran en el dèficit considerable de collita que els colliters lusitans entreveuen.

El cas d'Itàlia és força semblant, ja que no en els preus de matèries, molt més abordables, en la manca de braços disponibles en l'hora dels apressaments de feines simultànies. Sembla que la collita d'enguany, al Piemont, Toscana i Sicília, serà sols mitjana en quantitat.

Algèria és la que millor aspecte presenta en els seus vinyats, donat el bon temps permanent. Altre tant direm dels departaments francesos, inclòs el borgonyó, que semblava compromès per les depressions termomètriques. La regió bordelesa presenta bon semblant per arribar a una bona veremada, malgrat les gelades de la darrera desena d'abril, que castigaren bon nombre de brots. Hi ha algunes clapes mildiuoses en les terres xopes de Beziers, si bé en la generalitat del *Midi* sembla que podran aconseguir una regular collita. I altre tant recollim de les impressions dels restants departaments.

En ordre a les situacions del mercat, la cosa no porta aquella empena que fóra de desitjar, si bé són de notar quelques reaccions en el sentit, almenys, d'una major transacció activa, ja que no premiadora dels esforços que la vinya imposa. Naturalment, influeixen en aquest moviment les millors impressions que es tenen dels efectes del conveni amb França, que per part del seu Govern ha estat una mica modificat en el sentit d'haver-se resolt la qüestió de les arribades de vins anteriorment a març; l'elevació del preu de cessió fins als quatre francs grau, i l'acceptació del nomenament d'un delegat espanyol en la Comissió d'importadors de París.

La reacció hauria ja estat franca si la circumstància dels transports no vinguessin encara mostrant se no sols deficients, sinó massa escassos. I és aquest un problema de resolució molt més dificultosa, car, com és natural, s'aprofiten les disponibilitats de transport per als vins originaris amb preferència als exòtics.

En aquest ordre de consideracions, poden il·lustrar-nos els con-

ceptes que estampa Couvert en l'estudi sobre el moviment econòmic i agrícola, que vénen ben palesament a demostrar com la contracció del tràfic ha vingut abrumant-se durant la guerra fins al punt que sols el camió automòbil és un recurs, si bé tan car, que fa quasi impossible la seva adopció en els transports de mercaderies de preus febles.

No creiem nosaltres, com el senyor Urrizol en el seu article comentat per *A Vinha Portuguesa*, que el *stock* dels nostres vins en 1917 sigui de 30 milions d'hectolitres; però sí pensem que un tal volum de sobrant, que estimem en 9 milions, no pot trobar tan franca eixida, en pocs mesos, que vingui a influir des d'ara en una alça de preu remarcable. Això va mostrant-se progressivament i lentament a mesura del descongestionament dels cellers francesos, que ja no estan massa abarrotats a aquestes hores.

L'estació de Cete assenyalà als nostres vins de 10 i 12 graus els 105 i 110 francs hectolitre. El mercat interior cotitza les 1'45 a 1'65 pessetes grau hectolitre, segons color i procedència; però ací i allí s'han registrat vendes parcials a majors preus, que representen un altre promedi de 1'80 a 2 pessetes, iguals graus, colors i orígens.

Els vins algerians al port de Marsella s'han pagat de 102 a 108 tipus negres de 10 a 11 graus, car manquen blancs. *Midi* cedeix els negres de 7 a 11 graus de 79 a 100 francs, els rosats de 102 a 110, i els clars de 115 a 135.

Itàlia va des de les 85 a les 140 lires els tipus negres, i els sicilians donen llurs *caldos* blancs d'11 a 12 graus a 280 lires hectolitre, i els negres a 5 lires grau hecto, amb destinació a França poc intensa.

A Portugal la paràlització és quasi absoluta, i això fa dir a un d'aquells viticultors que, «quan tot resta caríssim, el vi tan sols té menys preu»; ço que ens porta a considerar la identitat de malura.

P. -J. LLORT

INFORMACIÓ

Exàmens a l'Escola d'Agricultura

El dia 18 del corrent van començar els exàmens de l'Escola Superior d'Agricultura de l'Excma. Diputació Provincial de Barcelona.

Sulfat de coure

La Direcció General d'Agricultura fa saber que serà venut el sulfat de coure adquirit per l'Estat l'any passat. El preu mínim es fixa en 1'15 pessetes el quilo.

Publicacions de la Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat

La Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat compta ja, amb tot i el seu poc temps d'existència, amb interessants publicacions. Hem de remarcar el fullet *Estalvieu sofre*, del senyor don Josep M.ª Valls, en el qual es fa un complet estudi de la manera de fabricar i aplicar els polisulfurs contra l'oidium (malura vella). Interessantíssim resulta també el fullet titulat *L'Urgell, centre de cria i recría ramadera*, degut a la ploma del professor de l'Escola Superior d'Agri-

cultura senyor M. Rossell i Vilà, en el qual s'ocupa del problema ramader de l'Urgell.

També han estat publicades diverses fulles tractant de la manera de combatre diverses malalties de les plantes.

La cuca de l'alfals

Per la Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat, s'ha ensenyat pràcticament a combatre la cuca negra de l'alfals (*Colaspidea atrum*) als següents pobles de la província de Lleida: Mollerusa, Palau d'Anglesola, Miralcamp, Torregrossa, Belcaire, Linyola, Castellserà, Fuliola, Bellvis, Poal, Torres de Segre, Artesa de Lleida, Puigvert, Torreferrera, Almacelles, Alguaire, Roselló, Ibars, Bellpuig, Tèrmens, Castellnou, Sudanell, Albatarrecs, Serós, Masalcoreig, Soses, Aitona, Benavent, Vilanova, Alcarraz, Balaguer, Anglesola i Tornabous.

La fórmula empleada ha estat:

400 grams d'arseniat de sosa i 800 grams de calç, per 100 litres d'aigua.

Els magnífics resultats aconseguits han valgut grans enhorabones als enginyers senyors Casallo i Salom, encarregats de la campanya.

BIBLIOGRAFIA

La Direcció donarà compte detallat de totes les obres de les quals se'ns trametin dos exemplars

GUSTAU ANDRÉ: Química Agrícola: Química del suelo. — Química Agrícola: Química vegetal. — La important casa editorial Salvat, de Barcelona, ha començat amb aquestes obres una tasca que no mereix sinó elogis: la traducció al castellà de l'«Enciclopèdia Agrícola Wery», que en francès s'ha popularitzat arribant a un nombre crescut d'edicions i a una especialització notabilíssima de matèries i d'autors.

En el nostre país, els escollits, que dissortadament no són massa, coneixen prou bé aquesta Enciclopèdia. Faltava, però, fer-la arribar al gros públic; calia poder fruir-la en més llocs, i aquesta feina la permet avui l'empresa Salvat oferint-nos aquestes obres curosament traduïdes i amb anotacions, que l'enriqueixen, del distingit i conegut químic i publicista Cassimir Brugués.

La Química Agrícola, tant la de la terra com la vegetal, és avui el fonament de l'estudi de l'agricultura; i, sense cercar en aquestes obres un caràcter de divulgació que no els pertany, faran molt bé d'adquirir-les totes aquelles persones que es captinguin del perfeccionament de la pagesia.

El resum de les dites obres no pot ésser més interessant. Heu's-lo aquí:

Química Agrícola: Química de la terra.

Introducció a l'estudi del coneixement de la terra.

Formació de les terres: Elements que les formen.

Estudi dels gasos de l'atmosfera i de les aigües meteòriques.

Constitució física de les terres.

Propietats físiques de les terres.

Anàlisi físic i mecànic de les terres.

Constitució química de la matèria mineral de les terres.

Constitució química de la matèria orgànica de les terres.

Poder absorbent de les terres respecte de les matèries fertilitzants.

Anàlisi químic de la terra de treball.

Propietats biològiques de la terra.

Aplicacions de l'estudi de la constitució química i biològica de les terres.

Aigües d'infiltració.

Estudi de les terres formades on es troben. Classificació de les terres.

Química Agrícola: Química vegetal.

Elements constituents de la matèria vegetal.

Exposició sumària de les doctrines agrícoles.

Funció clorofiliana. Assimilació del carboni.

Formació dels principis immediats ternaris.

Assimilació i elaboració del nitrògen per als vegetals.

Clorofília i pigments vegetals.

Germinació.

Respiració.

De la matèria mineral i de la composició mineral de les plantes.

Formes en què es troben les substàncies minerals en les plantes.

Paper de l'aigua en el vegetal.

Desenrotllament general dels vegetals. Fenòmens de creixement.

J. M. V.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors indicant el número de subscripció

QUÈ DEU FER-SE EN CAS D'UNA INVASIÓ DE MILDIU?

El més recomanable en aquest temps, si es presenta una invasió de mildiu, és l'ús del sulfat de coure sol, a raó de 300 a 500 grams per 100 litres d'aigua, tenint en compte, a l'emplear-se, de deixar principalment tot el raïm completament mullat, de manera que quedi protegit tot ell per una capa de sulfat.

Sr. C. G., Barcelona.—Sento molt no poder-li donar dades concretes sobre la possibilitat de conrear l'avellaner a la província de Castelló.

Sense conèixer les terres i el clima de la comarca on vostè voldria introduir aquesta planta, ni saber quins cultius ara hi predominen, és impossible fer una afirmació concreta amb seguretat d'èxit. L'anàlisi de les terres que vostè indica com a una possible solució en aquest cas, no ens diria res, i per això el considero perfectament inútil. De totes maneres, si vostè creu convenient l'anàlisi per a estudiar altres qüestions que puguin interessar-li, pot enviar les mostres al Laboratori Químic creat recentment per la Direcció d'Agricultura.

Perquè tingui dades que el puguin guiar en la solució del problema que es planteja, li exposaré algunes de les necessitats principals de l'avellaner. Coneixent aquestes, és vostè el que ha de veure si l'avellaner està indicat o no per a la seva comarca.

L'avellaner prefereix les terres lleugeres, fones i frescals; però també l'he vist vegetar vigorosament en terrenys argilencs. Sota aquest punt de vista no el podem considerar com a planta exigent, sobre tot si se sap curar com demana.

Respecte del clima, prefereix les zones temperades; tem els freds i les calors excessives, i per això no fructifica bé ni viu gaire en la regió del taronger (límit inferior) i en la del castanyer (límit superior). La zona intermèdia és la que més li convé.

El millor que pot fer, abans d'aventurar-se a començar una plantació gran, és practicar un senzill experiment, en virtut del qual, si bé és veritat que retardarà tres o quatre o cinc anys la plantada del camp, assegurarà, en canvi, els seus diners, sense llençar-se amb els ulls tancats a un negoci en el qual ignora si té probabilitats d'èxit.

Per saber si a la seva propietat aniran bé els avellaners, no hi ha com plantar-ne uns quants en un troç de camp i esperar que es desenrotllin, cultivant-los

racionalment, però sense pendre'n massa cura. Si creixen bé, si resisteixen les particulars inclemències del clima de la comarca, si apareixen vigorosos, si demostren una bona productivitat, vol dir que es pot començar sense perill una explotació en gran.

Jo crec que no hi ha cap més sistema que aquest per a saber si una planta és indicada per a una comarca, sobre tot, com en el cas de vostè, quan no hi ha estudis precedents, ni s'ha intentat mai la seva introducció, i no existeixen plantes silvestres de la mateixa espècie que amb llur estat indiquin el grau d'adaptació al clima i al terreny.

El mètode, com veu, no és gens complicat: l'únic inconvenient que presenta és el de retardar la plantada i, per tant, al moment de collir. Però, al meu entendre, la seguretat que deriva de practicar-lo compensa de totes les molèsties i etards.

Les proves pot fer-les amb les varietats *negreta* i *queixal de llop*, que són les preferides al camp de Tarragona i al partit de Santa Coloma de Farnés.

La *negreta* és una varietat més fina, més productora, i prefereix les terres més bones, encara que visqui també en terres fortes i no gaire fèrtils.

La varietat *queixal de llop* és més rústica. La seva avellana no és tan apreciada, però resisteix més els freds i les terres dolentes.

— El pugó que ataca el seu planter de codonyers deu ésser l'*Aphis cydoniae*. Es tracta d'un petit insecte de color verd-pàl·lid, amb banyetes negres, que viu al cap dels brots tendres de l'arbre.

Ara comença a ésser un xic tard per a intentar un tractament de resultat radical; però és millor tard que mai. Talli de seguida els brotets més malalts (sobretot aquells molt atacats, que no faran mai res), i cremi'ls, i després polvoritzi l'arbre amb una solució que contingui d'1 a 2 quilos de sabó moll en 100 litres d'aigua. En el cas que el sabó causi algun perjudici, rebaixi la proporció. El millor és que primer faci la prova en cinc o deu arbres.

També pot usar la solució:

Sabó moll	2 quilos
Petroli	3 litres
Aigua	100 »

que es prepara desfent primer el sabó en aigua tèbia, i quan ja és ben dissolt s'hi va afegint el petroli i es remena perquè resulti un líquid homogeni. En el cas que, per ésser molt tendres els brots, la solució faci alguna cremada, pot reduir a la meitat la quantitat de sabó i de petroli.

Aquestes polveritzacions han d'ésser fetes amb molta cura, mullant bé la part inferior de les fulles, i s'han de repetir diverses vegades (tres o quatre almenys), car és molt fàcil que s'escapin pugons, perquè el líquid no els toca, sobre tot si les fulles estan ja cargolades. Probablement aquest any el remei no podrà ésser decisiu.

Per a evitar els perjudicis del pugó en els anys successius, i per a assegurar-ne la destrucció, és necessari començar el tractament amb temps. A l'hivern es pinta l'arbre amb una solució alcalina qualsevol (amb calc, per exemple), per destruir els ous, i abans de la florida es practica la polverització amb qualsevol de les dues solucions que li he indicat. En el cas que usi la segona, ha de reduir a la meitat la quantitat de sabó i de petroli per al primer tractament. Després de la florida es pot utilitzar tal com més amunt he indicat, repetint la polverització tres o quatre vegades.

Els tractaments han d'ésser suspesos quan els fruits són un xic grossos per tal d'evitar que agafin mal gust.

ELS MERCATS DE CATALUNYA

Mercat vinícola. - Barcelona

ORDI

Pessetes

COMARQUES	Blanc Ptes.	Negre Ptes.	Rosat Ptes.
Penadès	1'65	1'45	1'45
Camp de Tarragona	1'65	1'45	1'45
Conca de Barbarà	1'50	1'40	1'45
Priorat	0'00	1'60	0'00
Vilanova i Geltrú	0'00	1'45	0'00
Igualada	0'00	1'45	1'45
Martorell	0'00	1'45	1'45
Aragó	0'00	0'00	0'00
Manxa	0'00	1'00	0'00
Alacant	0'00	1'50	1'50
València	0'00	1'50	1'50
Andalusia	0'00	0'00	0'00

Mistela blanca, 55 pessetes hectolitre

Id. negra, 50 id. id.

Moscatell, 75 id. id.

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del colliter.

BLAT

Pessetes

Tarragona, 100 quilos	46
Mollerusa, la quartera	26
Vich, els 100 quilos	46'75
Santa Coloma de Farnés, la quartera	26 a 28
Sant Sadurní de Noia, el quintar	25'50
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Granollers, els 70 litres	28
Igualada, els 70 litres	24 a 25
Figueres, hectolitre	33 a 35
Tàrrrega, els 100 quilos	47 a 48
Martorell, la quartera	26
Torregrossa, la quartera	24
Girona, els 100 quilos	47 a 48
Lleida, els 100 quilos	47
Pons, la quartera	26 a 27

CIVADA

Pons, la quartera	18 a 18'50
Lleida, els 100 quilos	45'50
Mollerusa, la quartera	14
Vich, els 100 quilos	43
Santa Coloma de Farnés, la quartera	14 a 15
Sant Sadurní de Noia, el quintar	12'50
Puigcerdà, els 100 quilos	51
Granollers, els 70 litres	14
Igualada, els 70 litres	15 a 16
Figueres, hectolitre	18 a 20
Tàrrrega, els 100 quilos	37
Torregrossa, la quartera	13
Girona, els 100 quilos	42 a 44

Pons, la quartera	19 a 20
Lleida, els 100 quilos	43
Mollerusa, la quartera	18
Vich, els 100 quilos	40'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	15 a 16
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50
Granollers, els 70 litres	18
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Igualada, els 70 litres	17
Figueres, hectolitre	21'25
Tàrrrega, els 100 quilos	40 a 41
Martorell, la quartera	19
Torregrossa, la quartera	16
Girona, els 100 quilos	33 a 34

BLAT DE MORO

Lleida, els 100 quilos	42'50
Mollerusa, la quartera	21'50
Vich, els 100 quilos	47
Santa Coloma de Farnés, la quartera	28
Sant Sadurní de Noia, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	65
Granollers, els 70 litres	23
Igualada, els 70 litres	24
Figueres, hectolitre	29
Tàrrrega, els 100 quilos	50 a 51
Martorell, la quartera	22'50
Girona, els 100 quilos	43 a 44
Pons, la quartera	22 a 23

PATATES

Lleida, els 100 quilos	20
Girona, els 100 quilos	17 a 22
Vich, els 100 quilos	16
Puigcerdà, el quintar	7'00
Mollerusa, els 70 litres	11'75
Martorell, el quintar	5'50
Granollers, els 100 quilos	15
Santa Coloma de Farnés, la quartera	11 a 12
Sant Sadurní de Noia, el quintar	6'50
Pons, la quartera	6'50 a 7

GARROFES

Girona, els 100 quilos	23 a 24
Puigcerdà, els 100 quilos	34
Tarragona, els 100 quilos	24'50

FAVES

Girona, els 100 quilos	44 a 46
Vich, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Tàrrrega, els 100 quilos	74 a 46

	Pessetes	O U S	Pessetes
Mollerusa, la quartera	22	Pons, la dotzena	1'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	26 a 27	Girona, la dotzena	1'75
Martorell, la quartera	22'50	Vich, la dotzena	1'70
Torregrossa, la quartera	20'50	Tàrrega, la dotzena	1'80
Granollers, els 70 litres	19	Santa Coloma de Farnés, la dotzena	1'65
Igualada, els 70 litres	19'50	Martorell, la dotzena	1'75
Sant Sadurni de Noia, el quintar	15'50	Granollers, la dotzena	1'75
Figueres, hectolitre	20 a 21	Igualada, la dotzena	1'70
		Sant Sadurni de Noia, la dotzena	1'75
ALFALS		Vilafranca, la dotzena	1'75
Tàrrega, els 100 quilos	10 a 11	Figueres, la dotzena	1'70
Mollerusa, els 40 quilos	4		
Torregrossa, els 40 quilos	4'00	PORCS	
Puigcerdà, els 100 quilos	14'50	Pons, la carnissera	3'00
Figueres, els 100 quilos	8 a 8'50	Girona, el quilo	3'50
Vich, els 100 quilos	23	Puigcerdà, el quilo	2'95
PALLA		Santa Coloma de Farnés, la carnissera	3'15
Lleida, els 100 quilos	8 a 8'50	Martorell, el quilo	3'05
Girona, els 100 quilos	12 a 15	Granollers, l'arrova	23
Puigcerdà, els 40 quilos	3'00	Vich, el quilo	3'15
Figueres, els 40 quilos	3 a 3'50		
Martorell, els 40 quilos	3'50	CARBÓ D'ALZINA	
Tarragona, els 100 quilos	9'75	Pons, el quintar	6 a 8
OLIS		Girona, càrrega	22
Pons, el quartà	7'50 a 8	Santa Coloma de Farnés, càrrega	26 a 28
Tarragona, 100 litres	172		
Girona, hectolitre	175 a 185	FUSTA DE CASTANYER	
Puigcerdà, 120 litres	220	PER A BOTADA	
Tàrrega, el quartà	6'50 a 7	Santa Coloma de Farnés	
Martorell, la carga	215	Poat (pipa), càrrega 36 pams.	90 a 100
Figueres, hectolitre	145 a 153	Id. Rebuig, 36 »	75 a 80
Lleida, 100 litres	177	Duella (bocoi), 36 »	00 a 000
GALLINES		Id. de Rebuig, 36 »	00 a 000
Pons, el parell	12 a 18	Carratell mitja pipa, 45 »	58 a 60
Vilafranca, el parell	15 a 18	Id. de Rebuig, 45 »	45 a 46
Vich, el parell	16	Barril, 72 »	58 a 60
Puigcerdà, el parell	12	Id. Rebuig, 72 »	45 a 46
Santa Coloma de Farnés, el parell	12 a 18	Samalisa, 82 »	32 a 35
Martorell, el parell	17'50	Id. Rebuig, 82 »	00 a 000
Granollers, el parell	15'50	Fonadura, 54 »	80 a 85
Igualada, el parell	8 a 14	Id. Rebuig, 54 »	70 a 75
Figueres, el parell	10 a 1		

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu
H. B. C.**

que és un poderós estimulante
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACIU H. B. C., Bruch,
núm. 42 : Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

Motors "REX"

DE COMBUSTIBLES LÍQUIDS
FABRICACIÓ NACIONAL

ELS MÉS SÒLIDS, SENZILLS I ECONÒMICS PER A
L'AGRICULTURA : PETITES INDÚSTRIES : LLUMI-
NÀRIES DE FINQUES : ELEVACIÓ D'AIGÜA, ETC.

Vallet, Fiol & C.º, s. en C.

Telèfon 7922 : Apartat de Correus, 467 : Direcció telegràfica, VALFILO

Provença, 165 a 173 : BARCELONA

MOTORS VELLINO

AMB DUGUES VÁLVULES ACCIONADES MECÀNICAMENT
I DISPOSADES DIRECTAMENT DAMUNT DEL CILINDRE

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER A REGS
TIPUS A GASOLINA O GAS DE 1³/₄ A 21 CAVALLS

ECONOMIA DE COMBUSTIBLE, 40 a 50 per 100, obtinguda
per la disposició de les DUGUES VÁLVULES, ACCIONADES
MECÀNICAMENT i disposades directament damunt del cilindre,
unides a la perfecta construcció

FABRICACIÓ NACIONAL Demanar la llista de referències
de més de mil motors instal·lats

LABORATORI VELLINO

TALLER ELECTRE - MECANIC :

CARRER BRUCH, 127 : BARCELONA